

150. sz. Egyezmény

a munkaügyi igazgatás szerepéről, feladatairól és szervezetéről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1978. június 7-én hatvannegyedik ülészakára ült össze,

Felidézve a már meglévő nemzetközi munkaügyi Egyezmények és Ajánlások rendelkezéseit, ideértve különösképpen a Munkaügyi felügyeletről szóló 1947. évi Egyezményt, a Mezőgazdasági munkaügyi ellenőrzésről szóló 1969. évi Egyezményt és a Munkaerőpiaci szolgáltatás szervezetéről szóló 1948. évi Egyezményt, amelyek előírják bizonyos munkaügyi igazgatási tevékenységek gyakorlatát, és

Tekintettel arra, hogy kívánatos a munkaügyi igazgatás átfogó rendszerével kapcsolatos irányelveket megalkotó eszközök elfogadása, és

Felidézve a Foglalkoztatáspolitikáról szóló 1964. évi Egyezmény és az Emberi erőforrások fejlesztéséről szóló 1975. évi Egyezmény rendelkezéseit; felidézve továbbá a teljes és megfelelően díjazott foglalkoztatás megteremtésének célját, és megerősítve a munkaügyi igazgatás által e cél elérése érdekében végrehajtott programok, és az említett Egyezményekben megfogalmazott célok megvalósításának szükségességét, és

Felismerve annak szükségességét, hogy a munkáltatói és munkavállalói szervezetek autonómiája teljes tiszteletet kapjon, felidézve ezzel kapcsolatban a már meglévő munkaügyi Egyezmények és Ajánlások rendelkezéseit, amelyek az egyesülési, szervezkedési és kollektív tárgyalásokhoz való jogot biztosítják – különösképpen az Egyesülési szabadság és a szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezményt és a Szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 1949. évi Egyezményt –, amelyek megtiltják minden állami hatóság számára az ezen jogokat korlátozó vagy törvényes gyakorlásukat megakadályozó beavatkozást, és tekintettel arra, hogy a munkáltatói és munkavállalói szervezeteknek fontos szerepe van a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés céljainak elérésében, és

Miután úgy döntött, hogy különböző javaslatokat fogad el a munkaügyi igazgatás szerepére, feladataira és szervezetére vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy határozott, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1978. június 26-án, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely a "Munkaügyi igazgatásról szóló 1978. évi Egyezmény" néven idézhető:

1. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából –

- (a) a „munkaügyi igazgatás” kifejezés a nemzeti munkaügyi politika területén végzett közigazgatási tevékenységekre vonatkozik;

- (b) a „munkaügyi igazgatás rendszere” kifejezés minden olyan közigazgatási testületre vonatkozik, amely a munkaügyi igazgatásért felelős és/vagy abban részt vesz – akár minisztériumi osztályokról vagy állami szervekről van szó, ideértve a részben állami és regionális vagy helyi szervezeteket, vagy a decentralizált igazgatás bármely egyéb formáját - , vonatkozik továbbá az ilyen testületek tevékenységének koordinálására és a munkáltatókkal és munkavállalókkal, valamint szervezeteikkel történő konzultációra szolgáló és részvételükkel együtt megvalósuló bármely intézményi keretre.

2. cikk

A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam nemzeti törvényeivel, vagy rendelkezéseivel, vagy nemzeti gyakorlatával összhangban a munkaügyi igazgatás bizonyos feladatait átruházhatja, vagy azokkal megbízhat nem-kormányzati szervezeteket, különösképpen munkáltatói és munkavállalói szervezeteket, vagy – ahol ez helyénvaló – munkáltatói és munkavállalói képviselőket.

3. cikk

A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam nemzeti munkaügyi politikája területén bizonyos tevékenységeket úgy tekinthet, mint olyan ügyeket, amelyeket a nemzeti törvényekkel, vagy rendelkezésekkel, vagy nemzeti gyakorlattal összhangban a munkáltatói és munkavállalói szervezetek közötti közvetlen tárgyalások útján kell szabályozni.

4. cikk

A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam a nemzeti körülményeknek megfelelő módon biztosítja a munkaügyi igazgatás megszervezését és hatékony működését, amelyek vonatkozásában a feladatokat és hatásköröket megfelelően koordinálni kell.

5. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam olyan, a nemzeti körülményeknek megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek a munkaügyi igazgatás rendszerén belül biztosítják az állami hatóságok és a munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezetei, vagy – ahol ez helyénvaló – az állami hatóságok és a munkáltatók és munkavállalók képviselői közötti konzultációt, együttműködést és tárgyalást.

2. Az ilyen intézkedéseket a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel, és nemzeti gyakorlattal összeegyeztethető mértékben országos, regionális és helyi szinten, továbbá a gazdasági tevékenység különböző ágazatainak szintjén kell megtenni.

6. cikk

1. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek az adott esetnek megfelelően felelnek vagy hozzájárulnak a nemzeti munkaügyi politika igazgatásához, koordinálásához, ellenőrzéséhez és felülvizsgálatához, és a közigazgatás egészén belül eszközként szolgálnak az említett politika végrehajtását szolgáló törvények és rendelkezések előkészítéséhez és végrehajtásához.

2. Ezeknek a testületeknek a tevékenysége, tekintetbe véve a vonatkozó nemzetközi munkaügyi normákat, különösen az alábbiakra terjed ki:

- (a) részt vesznek a nemzeti foglalkoztatáspolitikai előkészítésében, megvalósításában, koordinálásában, ellenőrzésében és felülvizsgálatában a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel, valamint a nemzeti gyakorlattal összhangban;
- (b) tanulmányozzák és rendszeresen felülvizsgálják a foglalkoztatott, munkanélküli és alulfoglalkoztatott személyek helyzetét, figyelembe véve a munkakörülményekre és a munkaéletre vonatkozó nemzeti törvényeket és rendelkezéseket, valamint a nemzeti gyakorlatot, és a foglalkoztatás feltételeit; felhívják a figyelmet az ilyen körülményekkel és feltételekkel kapcsolatos hiányosságokra és visszaélésekre, és javaslatokat nyújtanak be azokra az eszközökre vonatkozóan, amelyekkel ezek leküzdhetők;
- (c) hozzáférhetővé teszik szolgáltatásaikat a munkáltatók és munkavállalók és azok szervezetei részére, amennyiben ezt a nemzeti törvények és rendelkezések, vagy a nemzeti gyakorlat megengedi, annak érdekében, hogy előmozdítsák – országos, regionális és helyi szinteken csakúgy, mint a gazdasági tevékenység különböző ágazatainak szintjén – az állami hatóságok és testületek, továbbá a munkáltatói és munkavállalói szervezetek, csakúgy, mint az ilyen szervezetek közötti hatékony konzultációt és együttműködést;
- (d) szakmai tanácsot biztosítanak a munkáltatók, munkavállalók és szervezetek részére azok kérésére.

7. cikk

Amennyiben a nemzeti körülmények úgy kívánják, és amennyiben az ilyen tevékenységek még ellátatlanul vannak, a jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam a lehető legnagyobb számú munkavállaló igényeinek kielégítése céljából előmozdítja, ha szükséges, fokozatosan, a munkaügyi igazgatás rendszere feladatköreinek kibővítését olyan tevékenységekkel, amelyeket más illetékes testületekkel együttműködve kell végrehajtani a munkavállalók azon megfelelő kategóriáinak élet- és munkakörülményeivel kapcsolatban, akik a törvény szerint nem minősülnek alkalmazottaknak, mint például

- (a) külső segítséget nem alkalmazó bérlők, részes aratók és a mezőgazdasági munkavállalók hasonló kategóriái;
- (b) külső segítséget nem alkalmazó önfoglalkoztatók, akik a nemzeti gyakorlat által informális szektornak tekintett szektorban működnek;
- (c) szövetkezeti tagok és a munkavállalók által vezetett vállalatok;
- (d) közösségi szokások vagy hagyományok által létrehozott rendszerben dolgozó személyek.

8. cikk

A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel, valamint a nemzeti gyakorlattal összeegyeztethető mértékben hozzájárulnak a nemzetközi munkaügyi kérdésekkel kapcsolatos nemzeti politika kidolgozásához, részt vesznek az állam képviselőiben az ilyen kérdésekkel kapcsolatosan, és hozzájárulnak az ilyen kérdésekkel kapcsolatos nemzeti szintű intézkedések kidolgozásához.

9. cikk

A munkaügyi igazgatás rendszere feladatainak és hatásköreinek megfelelő koordinálása céljából a nemzeti törvények vagy rendelkezések, vagy a nemzeti gyakorlat által meghatározott módon a munkaügyi minisztérium vagy más, azzal összehasonlítható testület rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyekkel megbizonyosodhat afelől, hogy bármely, részben állami szervezet, amely felelős lehet bizonyos, a munkaügyi igazgatás körébe tartozó tevékenységekért és bármely regionális vagy helyi szervezet, amelyre bizonyos, a munkaügyi igazgatás körébe tartozó tevékenységet bízta, a nemzeti törvényeknek és rendelkezéseknek megfelelően működik, és megvalósítja a számukra kitűzött célokat.

10. cikk

1. A munkaügyi igazgatás rendszerében dolgozók olyan személyek, akik megfelelő képzettséggel rendelkeznek a rájuk rótt feladatok végrehajtására, akik számára elérhető az ilyen tevékenységek elvégzéséhez szükséges képzés, és akik függetlenek a kifogásolható külső befolyástól.

2. Az ilyen alkalmazottaknak rendelkezniük kell a kötelezettségeik hatékony ellátásához szükséges státusszal, anyagi eszközökkel és pénzügyi forrásokkal.

11. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

12. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam részéről történt ratifikációt nyilvántartásba vették.

13. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

14. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikáció, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

15. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának nyilvántartásba vétel céljából.

16. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

17. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 13. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

18. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.